

Plussprisen for 2021 til Bent Høie

Pluss-prisen for 2021 tildeles en person som har vist et særskilt engasjement for hiv-saken over mange år både som offentlig og privatperson. Det er første gang prisen går til en politiker.

Engasjementet for hiv-saken startet mens han var stortingspolitiker som medlem av sosialkomiteen og senere som leder av helse- og omsorgskomiteen. Vinneren har nylig gått av etter åtte år som helse- og omsorgsminister. I det svært omfattende arbeidet som ansvarlig statsråd for helse og omsorgssektoren har vi opplevd en statsråd som har vært en tydelig og solid støttespiller for arbeidet knyttet til forebygging av hiv og arbeidet med å redusere fordommer mot og stigma ved å leve med hiv. Han har vist et særskilt engasjement for seksuell og reproduktiv helse og helse hos seksuelle minoriteter. Han har ofte løftet frem egne erfaringer som skeiv og hvordan hiv og aidsepidemien har berørt eget liv og venner i det skeive miljøet.

Prisvinneren tok som minister avgjørelsen om innføringen av den forebyggende hivmedisinen PrEP høsten 2017, og sikret at dette kom inn som en del av arbeidet mot allmennfarlige smittsomme sykdommer og at dette er et gratis tilbud på linje med behandling og dermed tilgjengelig for alle. I prosessen forut for innføringen av PrEP opplevde vi som pasientorganisasjon en lyttende minister som så behovene og hadde god faglig innsikt.

Avgjørelsen om å innføre PrEP var til dels kontroversiell og det stilles stadig spørsmål ved nytten av PrEP, og hvor PrEP blir satt opp mot andre medisiner og pasientgrupper – til dels med moralsk begrunnelse. I disse diskusjonene har prisvinneren stått stødig på sitt vedtak. Innføringen av PrEP er kanskje det tiltaket som i størst grad har bidratt til en merkbar nedgang i hivtallene og gjort at vi har kontroll på epidemien i Norge.

I 2017 ble også straffelovens bestemmelse om smitte, som til da bare hadde vært anvendt om hiv, endret slik at den som tar vanlige og fornuftige smitteverntiltak ikke kan tiltales og straffes. Vi vet at prisvinneren har vært en pådriver for denne lovendringen, inn mot justisdepartementet og Stortinget. Endringene i straffelovens bestemmelser om hiv har vært av stor betydning for alle de av oss som lever med hiv og har gitt mange muligheten til å ha et seksualliv uten å frykte anmeldelse og straff.

Prisvinneren har også i sitt arbeid jobbet med å sikre lavterskel testtilbud som igjen er videreutviklet og gjort tilgjengelig flere steder i landet. Også hjemmetester for hiv er gjort tilgjengelig.

HivNorge har opplevd å ha en åpen dialog med prisvinneren og har opplevd støtte for vårt arbeid i alle årene han satt som helse- og omsorgsminister. Han har vært lydhør for de utfordringer vi stadig har løftet frem i hele hans periode som minister.

Også under Covid-pandemien har han minnet alle som at vi må huske å lære av hiv- og aidsepidemien. Han har gjentatte ganger løftet frem at virusets beste venn er skam og tvang og vist til erfaringene man gjorde under hiv- og aidsepidemien på 80- og 90-tallet. – Skammen førte til at de som var smittet forsøkte å skjule det, og at sykdommene dermed fortsatte å spre seg.